51ste jaar. — No 103. Zaterdag, 27 augustus 1904.

Men schrijft in te Tongeren bij M COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, te Tongeren.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week : 6 fr. per jaar.
Twee » » 5 »
Een » » 4 »

Een blad afzonderlijk 10 centiemen.

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : 1 frank den drukregel.

TONGEREN, DEN 27 AUGUSTUS 1904.

—oOo—

VAN ALLES WAT.

ALCOOLVERBRUIK. — Tijdens de besprekking over de laatste begrotting van 's lands middelen, heeft M de minister van geldwezen aan de Kamer belangwekkende statistieken medegedeeld, waaruit blijkt dat ten gevolge van de verhooging der rechten, het gebruik van sterke dranken, per inwoner, aanzienlijk verminderd is.

Volgens de aanduidingen dezer dagen door het bestuur der accijnzen verzameld, heeft deze vermindering nog toegenomen. De heer minister van geldwezen zal daarover beteekenisvolle cijfers aan de Kamer doen kennen.

* *

EEN VERLOREN, TIEN UITVERKOREN. — Valt Frankrijk van den H. Stoel af, de andere landen benaderen hem meer en meer, en bewijzen den H. Vader om prijs, hunne hoogachting en verkleefdheid.

Cardinaal Vannuttelli werd dezer dagen geestdriftig in Ierland ontvangen. Graaf Cziezen herneemt zijne plaats van Oostenrijkschen gezant bij den H. Vader, met het zichtbaar inzicht Frankrijk een lesken te geven

Zie hoe vriendelijk keizer Willem zich tegenover het Pausdom aanstelt, hoe hoffelijk de Vereenigde Staten handelen bij elke gelegenheid, zooals bijvoorbeeld in de zaak der Philippijnen

Vergeten wij niet op dat zonderling treffen de aandacht te roepen, dat Rusland zijnen gezant naar het Vatikaan zond, toen de Fransche werd teruggeroepen. Een verloren, tien uitverkoren.

* *

WAT KEIZER WILLEM VAN DUITSCHLAND ER VAN DENKT. — Keizer Willem van Duitschland heeft menige redevoering uitgesproken. Deze aanspraken werden in eenen boek vereenigd en uitgegeven.

In eene dezer redevoeringen lezen wij.

« Degenen die den godsdienst niet
» nemen als grondsteen van hen leven
» zijn verloren 't Is daarom dat ik
» gansch mijn keizerrijk, gansch mijn
» volk, het leger, mijn zelven en mijn
» Stamhuis onder de bescherming stel
» van het Kruis de woorden herinnerende van den heiligen Petrus, dat er
» geen redding is buiten God »

Vergelijk die taal aan de doening van de bestuurders van Frankrijk, met den geloofsverzaker Combes aan 't hoofd. Wat verschil. 't Is de dag en de nacht.

Combes, de minister van Frankrijk zegt : Wij zullen het geloof uitroeien !

De groote keizer van Duitschland roept tot zijn volk : Wij zijn verloren indien wij den godsdienst laten te niet gaan.

* *

LEGARIJK. — Een eenvoudig feit, welk men ook in geene liberale gazetten verhaald vindt, is het volgende ; 't is eene leerrijke kleine bijzonderheid waargenomen tusschen de talrijke andere, welke gedrukt wierden tijdens den dood van Waldeck-Rousseau, den Franschen Minister, die de wet maakte tegen de congregatiën, wet, welke 200,000 Fransche mannen en vrouwen uit het vaderland verdrijft, om eene hoop bandieten dorstig naar geld en bloed te verzadigen.

« Nadat het lijk van Waldeck in de zerk geplaats was — leest men — is deze in de kamer gebleven, omringd van kaarslicht en *bewaakt door nonnen* ... »

Verre van ons, zegt eene Fransche gazette, het gedacht van eenen dode, hoe walgelijk zijn gedrag ook was gedurende zijn leven, te vervolgen tot in zijne doodskamer ; verre bijzonder van ons het inzicht de weduwe te kriticeeren die de nonnen bijhaalt om met haar te waken en haar door hunne gebeden bij te staan bij het lijk van haren man

Maar, waarlijk het zinnebeeld is te grievend en te smartelijk.

Ziedaar dus, van zijne lijkwake omringd en in zijne doodskist liggend, hij die de wet maakte welke besteelt en uit het land jaagt de godsdienstige congregatiën !

En vóór die doodskist, in dewelke hij die zich overwinnaar der kloosterlingen waande, in stof valt en de verrotting nabij is. Wat ziet men ? Wie ontmoet men neffens dit stoffelijk overschot van den eersten vervolger ?

Twee kloosterzusters, wakende op zijn lijk en biddende voor zijne ziel !

Ziedaar geheel de geschiedenis van de Katholieke Kerk, de eeuwige vervolgde, de steenrots tegen dewelke de poorten der Hel, dit is te zeggen, de geuzerij vereenigd met de joderij, niets vermogen.

En zulke feiten openen de oogen van onze tegenstrevers en van de kerkvervolgers niet ? Oh, de blinden, oh, de dompers die nooit leeren zullen !

* *

KIESBAREN TOT DEN SENAAT. — Het *Staatsblad* kondigt de lijst af der burgers die den leeftijd van 40 jaar bereikt hebben en in de Staatskas ten minste 1200 frank rechtstreeksche belastingen, met inbegrip van het patentrecht storten, zijnde hetzij eigenaar hetzij vruchtgebruiker zijn van onroerende goederen in België gelegen, waarvan de kadastrale opbrengst ten minste 12,000 frank bereikt, en dus verkiesbaar zijn tot den Senaat in al de provinciën

Antwerpen telt er 139, Brabant 383, West-Vlaanderen 173, Oost-Vlaanderen 218, Henegouw 182, Luik 148, Limburg 42, Luxemburg 15, Namen 93

* *

DE AANSTAANDE ZITTIJD. — Te Brussel voorziet men, in de politieke kringen, dat de aanstaande parlementaire zittijd kort zal zijn en dat van in Mei de Kamers hunne werkzaamheden zullen sluiten.

Daarvoor zijn twee redenen : de eerste dat iedereen het eens is om in de eerste dagen van Mei de tentoonstelling van Luik te openen.

De tweede reden, met de eerste in betrekking, is dat het niet past dat volksvertegenwoordigers en senators te Brussel weerhouden worden, wanneer men in hun arrondissement de feesten inricht van het groot nationaal jubileu te

De zitting zal kort zijn, dat valt niet te betwijfelen.

Men zal de begrooting stemmen en alles wat men hopen kan — indien alles goed gaat — is dat de Kamers niet uiteengaan zonder het land te hebben begiftigd met eene goede wet die ten voordeele van den werkman zal bevestigen, wat men zeer terechte genoemd heeft, het recht op de Zondagrust

Men verzekert ook dat het wetsontwerp op de mijnen dit jaar zelfs niet zal voorgelegd worden

Waarlo goed, zegt men, aangezien het toch niet zal gestemd worden, zoolang op voorhand die stof geleverd aan de declamaties der socialisten, die geene andere oplossing aannemen, dan de exploitatie der mijnen door den Staat ?

Die vertragingen zijn te betreuren, want zoolang eene nieuwe wet niet zal gestemd zijn, zullen de vragen tot mijnconcessies in de Limburgsche en Antwerpsche Kempen, niet worden toegestaan.

't Zijn overigens niet de socialisten alleen welke tegen deze concessies gekant zijn de koolmijnmaatschappijen van Henegouw en van de provincie Luik zijn reeds ongerust over de concurrentie die de Vlaamsche koolstreek hun weldra zal aandoen

En zij verlangen dat deze zoo laat mogelijk in uitbating gestelt worde.

Een woordje over Vrijmetselarij.

Niet iedereen weet wat eigenlijk de Vrijmetselarij is : daarom eenige regelen er over.

De vrijmetselarij in een bond evenals een boerenbond, een werkmanskring een bond is ; doch niet als deze laatsten is de Vrijmetselarij door iedereen bekend, vermits zij een geheime bond is.

Iedereen kent de bestuurders, de leden, het doel van een werkmansbond : van de vrijmetselarij kent men de bestuurders, de leden niet en de leden zelfs weten er niet meer van dan dat ze door hunnen naam te geven aan een « loge » aan dit of dat plaatsken zijn gekomen, of dezen of genen persoon een somme gelds hebben ontvangen.

Wat dit geheim genootschap dus wil uitwerken, weten de leden dikwerf zelf niet.

Doch behalve 't geen een bekeerd vrijmetselaar nu en dan al eens aan 't licht bracht, kunnen wij weten, waar zij, die het geheim verbond besturen, willen toekomen. Aan de vruchten immers kent men den boom, welnu er zijn feiten die zeker het werk zijn der Vrijmetselarij en waaruit we met zekerheid kunnen besluiten, wat ze in het schild voert.

Doch eerst weze 't nog gezegd, dat dit geheim verbond over heel de wereld verspreid is ; de plaatselijke afdeelingen, loges geheeten, hebben ieder hunnen bestuurder, doch die verschillende bestuurders staan zelf onder 't gebied van een enkel opperhoofd. Die eenheid maakt de macht uit van dit monsterverbond.

We gaan nu eens zien wat die vrijmetselarij in Frankrijk zooal heeft uitgezet.

't Is de Vrijmetselarij die de groote omwenteling van 1789 heeft doen uitbreken en aan haar zijn de rampzalige gevolgen dier omwenteling te wijten.

Die omwenteling wilde alleen den godsdienst uitroeien ; in Frankrijk en in België, ondanks den edelmoedigen tegenstand der Kempische Boeren heeft ze stroomen bloed vergoten van edellieden, priesters en brave kristenen ; onze kerken heeft ze ontheiligd en verwoest ; de gilden en andere werkmansvereenigingen die den mindere moesten beschermen tegen den willekeur der rijken, heeft ze afgeschaft ; eindelijk heeft de omwenteling 't leven gegeven aan dat gevaarlijk kind der maatschappij, dat Liberalismus heet, en dat op een haartje toe trekt op zijn vadertje.

Sinds dien tijd is de Vrijmetselarij in Frankrijk voortdurend machtiger geworden en sedert 20 jaren is ze heel en al meester.

Onder haar rampzalig bewind zinkt het ongelukkig Frankrijk steeds dieper in den afgrond van stoffelijke en zedelijke ellende.

Op zedelijk gebied ? Onder alle natiën van Europa staat Frankrijk op den laatsten rang voor wat het aangroeien der bevolking betreft. Op min dan 10 jaar (van 1886 tot 1892) klom het getal echtscheidingen van 2953 tot 5772 per jaar.

De misdaden van alle soort nemen er op schrikwekkende wijze toe. In Parijs telt men 60 zelfmoorden per maand. Het getal der misdaden door het gerecht onderzocht, was in 1880, 167,000 ; in '92 was het reeds 700,000.

En op stoffelijk gebied ? In Parijs alleen worden 267,000 armen ten hunnent, en 154,000 in gast- en godshuizen, door de openbare weldadigheid ondersteund. Het openbaar gezag moet in Parijs aan 44,000 kinderen onderstand verleenen.

Moet ik nog meerdere cijfers opteekenen ? Spreken deze niet klaar genoeg van den ondergang van Frankrijk op stoffelijk en zedelijk gebied ?

Om dat alles mag Frankrijk zijn dank betuigen aan de Vrijmetselarij.

En nu ! In plaats van dien ondergang te keer te gaan, jaagt men nog uit dat helsch Frankrijk, al wat er tot hiertoe goed in bleef ; de kloosterlingen, de kloosterzusters.

Dat alles is 't werk der Vrijmetselarij.

God behoede er ons tegen.

De Jacht en de Oogst.

Het jachtvermaak vindt alle jaren meer en meer liefhebbers.

Als men de lijst nagaat van de bedrijven der personen die zich een jachtverlof aanschaffen, kan men vaststellen dat de jacht, meer en meer een democratisch vermaak wordt.

De jacht met den hazenwind is in onze provincie in onbruik gevallen. Bijna geene verloven daartoe zijn in de laatste jaren aangevraagd geworden.

* *

De jacht biedt zich dit jaar in uitmuntende voorwaarden aan : Er is veel wild. De hazen zijn er overvloedig.

Patrijzen zijn niet zoo talrijk. Er zijn veel broednesten geweest, maar elk nest bevatte weinig uitgebroede eieren. De regen van voor het tijdperk van droogte dat wij thans beleven, heeft aan het uitbroeien nadeel gedaan.

* *

Op vele plaatsen vermelen de konijnen letterlijk de velden en de moestuinen, in zoo verre dat het gouvernement zal verplicht zijn gebruik makende van de macht dat het artikel 7 der wet van 4 April 1900 hem toekent, de eigenaars dezer velden te machtigen, zelfs met vuurwapens, de konijnen die al te talrijk in deze streek voorkomen, te vernielen.

Daar de oogst in geheel het land binnen is, zijn de overheden het eens geweest de opening der jacht te stellen op 20 Augustus.

Het voeder heeft over het algemeen eene uitmuntende eerste snede geleverd ; maar de aanhoudende droogte zal eenen nadeeligen invloed hebben op de opbrengst en de hoedanigheid der tweede snede.

Ten gevolge der droogte begint het dierenvoeder te ontbreken. Dit heeft voor gevolg dat de melkopbrengst vermindert en voor verder gevolg dat de prijs der boter opslaat. Slecht nieuws voor de huismoeders....

De prijs van het vee daalt.

De wortelplanten geven eenen ongunstigen uitslag. De tabak is gelukt. Het fruit is overvloedig, maar ongelukkig valt het veel af ten gevolge van de droogte.

* *

Ondanks de menigvuldige vermaningen blijven de vogelsnesten geroofd en vernield worden. De lieden die zich aan deze onwettige jacht overleveren, doorloopen den buiten, dikwijls voorzien van ladders, om te gemakkelijker de vogelnesten te kunnen bereiken.

Het wordt hoog tijd dat de overheden de strengste maatregelen nemen om in dezen betreurlijken toestand te voorzien. Het is zeker nuttig onderrichtingen te geven aan de veldwachters en gendarmen, opdat zij eenen strenge waakzaamheid uitoefenen om de bedoelde vernieling te beletten ; maar een radikaal middel zal noodig zijn, zooals het verbod van alle tuigen waarmede de vernieling of het vangen in massa der insectenetende vogelen wordt vergemakelijkt.

Ondanks de strenge straffen waarmede de wet van 1 Maart 1882 de wildstroopers bedreigt, blijven dezen hun plichtig bedrijf uitoefenen.

In Henegouwen, volgens wij lezen in eene briefwisseling uit Bergen aan een Brusselsch blad, schijnt het gerecht weinig streng te zijn voor de loerjagers.

De jachtwachters, veldwachters en gendarmen oefenen eene ieverige waakzaamheid uit om de loerjagers te doen vervolgen, zooals blijkt uit het aanzienlijk getal veroordeelingen die worden uitgesproken voor feiten van jachtmisdrijf.

In het voorbijgaan zullen wij zeggen dat de processen van jachtmisdrijf dikwijls processen voor valschen eed ten gevolge hebben. Dit komt omdat de wildstroopers een allibi trachten te bewijzen bij middel van getuigenissen van bereidwillige vrienden — getuigenissen die dan in strijd zijn met de verklaringen der jachtwachters.

De bediening van jachtwachter is op vele plaatsen niet zonder gevaar. Wraaknemingen van veroordeelde wildstroopers zijn niet zelden.

* *

Over de vooruitzichten van den oogst laten onze inlichtingen ons toe het volgende mede te deelen :

Er is gedurende den laatsten winter geen sterke vorst geweest, die, gelijk het in 1902 het geval was, de zaaiingen der graangewassen benadeeligd heeft en de landbouwers zijn niet verplicht geweest nieuwe zaaiingen te doen. De opbrengst der graangewassen is zeer voldoende.

De aardappelen, behalve in de zware of vette landen, hebben zich niet voldoende kunnen ontwikkelen ; echter zal de opbrengst, in zekere streken, voldoende zijn en de hoedanigheid zal uitmuntend wezen.

NIEUWS uit de stad en de provincie.

PAARDENMARKT te Tongeren DONDERDAG 15 SEPTEMBER.

OP DE MARKT VAN TONGEREN van donderdag waren te koop gesteld : 319 koeien en kalveren, 235 vette varkens en 1353 magere varkens.

STAD TONGEREN. — Zondag 18 September 1904, *groote paardenwedloopen.*

Wedstrijd van rijtuigen, ter gelegenheid der inhuldiging van het nieuw Koersplein te Offelen, (piste van 1000 meters.)

2000 *FRANKEN PRIJZEN.*

Voor alle inlichtingen wende men zich tot den voorzitter van den « Cercle Equestre », M. G. Reynders, veearts.

ASSOCIATIE VAN HET H. SACRAMENT EN HET WERK DER ARME KERKEN. — Vrijdag, 2 September om 5 1/2, lof in O. L. Vr. kerk. — Aanbidding van 2 tot 6 ure.

GENOOTSCHAP VAN DEN H. VINCENTIUS A PAULO. — Aanbidding van den eersten vrijdag der maand, den 2 September aanstaande in Onze-Lieve-Vrouw Kerk, van 2 tot 6 ure.

Om half zes, Lof.

APOTHEEK. — ZONDAGRUST.

Zondag, 28 Aug. zal de apotheek van

M. BROEDERS

alleen openblijven, van 12 uren 's middags tot 12 uren 's nachts. voor de dringende noodwendigheden.

ST-TRUIDEN. — ONGEVAL. — De genaamde G. onzer stad is erg gekwetst geworden aan de linkerhand door de schroef van eene kar. Het vel werd gansch afgerukt. Hij zal eenigen tijd enbekwaam zijn om te werken. De werkman is verzekerd.

—o— GEVAARLIJKE BEDELAAR. — In een winkel der Brusthemstraat, heeft zich een kerel aangeboden wiens rechterhand scheen gewond te zijn en gedragen werd, en wiens naam en adres onhekend zijn gebleven. Daar hij eenigen tijd heeft kunnen rondslalen, alvorens opgemerkt te worden, is hij er in gelukt 15 fr. te stelen.

Aan de juffer die voorkwam, zegde hij den stiel van messenslijper te doen.

In de Ridderstraat heeft de kerel bij twee inwoners ook iets meegenomen.

Hij wordt ieverig opgezocht. Dit gebeurde maandag.

HASSELT. — Zekere N. van het 11e linieregiment, pikte eenen geldbengel, eene som van 15 fr. inhoudende. Ten einde hem aan alle opsporingen te ontrekken, werd het gestolene verborgen in een koffiehuis.

De zaak, na lang dralen, werd verraden, het geld ontdekt er terug gegeven. De plichtige zal voor den krijgsraad te verantwoorden hebben.

—o— *Het aanstaande Congres van het H. Sacrament*, — Tijdens een banket, zondag namiddag te Hasselt gehouden en waaraan Zijne Em. Mgr Goossens en Hunne Hoogw. de Bisschoppen en prelaten, alsook de inrichters van het Eerste Nederlandsch Encharistisch congres deelnamen, werd door Mgr den bisschop van Roermond de wensch uitgedrukt dat het tweede congres te Amsterdam zou gehouden worden. Deze wensch werd geestdriftig toegejuicht.

GEMEENTE OUPEYE.

Officieele lijst van de trekking der tombola.

182657	2000	fr.	69237	50 fr.
114696	1200		97279	50
74765	1000		64709	25
133971	500		190645	25
157735	500		189312	25
172803	500		148611	25
99100	200		148150	25
10473	200		88809	10
191795	200		90050	10
194027	100		176041	10
119565	100		38698	10
123905	100		23385	10
156777	100		26955	10
188797	100		8423	10
91347	50		9404	10
110354	50		40134	10
18675	50		193072	10

De loten kunnen alle zondagen, tot 2 october 1904, afgehaald worden bij M. J. CARPAY, schatbewaarder van het kerkfabriek, te Oupeye.

De loten, na dien datum niet afgehaald, blijven den eigendom van het Werk. — Gedaan te Oupeye (gemeentehuis), op 22 Aug. 1904.

HET COMITEIT.

RECKHEIM. — Zoo is het dan eindelijk in den loop dezer week eene vaste waarheid geworden, dat met 1 October aanstaande de Staatsweldadigheidsschool van Reckheim naar de stad Ieperen (West-Vl.), zal vertrekken.

Dit onverwachte nieuws heeft bij velen eend ware ontroering teweeg gebracht, terwijl het door anderen met voldoening werd vernomen. Zeker is het dat door dit heengaan eene buitengewone verandering in de gemeente zal voortspruiten. Men is heden nog bijna gansche onwetend, over hetgeen naar hier zal overgebracht worden.

BREE. — *Dubbel priesterjubileum.* — Op zondag, 6 September a. s., zal het lieve Kempische stadje Brée in feestgewaad zijn en in de levendigste kermisvreugde wezen.

Zijn dierbare geestelijke herder, zijn deken, de Z. E. Heer P. Hendrix, viert dien dag zijn 50jarig priesterschap en zijn 25jarig dekenschap te Bree. Zulke grootsche, als zeldzaam voortkomende gedenkdag, zal door de Breënaren op eene weergaloze wijze gevierd worden, want nergens misschien, draagt heel de bevolking haren zielenherder meer in het hart dan wel te Bree.

Zijne doorluchtige Hoogweerdigheid, Monseigneur Rutten, bisschop van Luik, en verscheidene vreemde prelaten en geestelijke hoogwaardigheidsbekleeders zullen dit feest met hunne tegenwoordigheid opluisteren. Mgr Rutten, die eene bijzondere genegenheid aan den grijzen herder toedraagt zal zelve het feestsermoen onder de plechtige dankmis uitspreken,

Reeds spreekt men in Bree van niets anders meer, dan van dit feest. Iedereen is aan 't werk om het stadje voor dien dag een zoo feestelijk aanzien mogelijk te geven.

Comiteiten zijn ingericht om alle plechtigheden te regelen en den Z. E. H. Deken zooveel eer en hulde te geven als het kan.

Een stoet van een twintigtal maatschappijen zal den feestheld in triomf door de straten geleiden.

Na de plechtige hoogmis zal er op het « Vrijthof » eene openbare huldebetooging plaats hebben, die treffend belooft te wezen.

Onder de prachtgeschenken welke de parochianen voor hunnen geëerbiedigden deken bestemmen, zijn nieuwe biechtstoelen, een

---

VAN MISSTAP TOT MISSTAP.

6de VERVOLG.

— Dan houdt ge ook niet van mij ! riep Harry. Zeg, Miriam, als ik naar Indië ga en goed oppas, als ik heel hard werk en promotie maak, zoudt ge dan willen probeeren een klein beetje van mij te houden ? Ik ben niet zoo slecht als ge denkt.

— Ik heb nooit gezegd dat ge slecht waart, kloek het iets luider dan fluisterend van Miriam's lippen, om welke een teeder glimlachje speelde, dat hij niet zien kon.

— Neen, maar ge denkt het toch. En ge hebt gedeeltelijk gelijk. Ik ben een ongeluk ; ik deug nergens voor. Ik weet het wel. Neen, schudt uw kopje maar niet, maar ik zal mijn best doen om anders te worden, beter, zoo waar als ik leef, dat zal ik. Ik zal alles doen wat gij mij zegt, Miriam, als gij maar een klein beetje van mij houden wilt. O, Mir, waarom weent ge, lieveling ?

Hij kwam vlak bij haar staan.

— Is het omdat ik naar Indië moet ? vroeg hij. Het aardige krullebollekje knikte ja.

— Dus houdt gij van mij ?... een klein beetje ? drong hij aan, gebruik makend van het behaalde voordeel.

— Een beetje, antwoordde zij, met een lachje dat hij nooit vergat, en hij eerst goed begreep, toen zijne haren bijna wit waren.

— Dan, juichte hij, hebt gij mij iets gegeven om voor te werken. Gij zult eens zien hoe ik zal doorzetten en hoe bedaard ik zal worden. Zoodra ik mij onderscheiden heb, kom ik thuis, en dan trouwen wij, en ik ga nooit naar Indië terug, en dan zullen wij zeer rijk zijn ook, Mir, want in Indië zal ik aanhoudend sparen. O, ik zal zeer zuinig wezen, om uw wil.

— Neen, dat hoeft niet ; wees maar niet zuinig, antwoordde zij, met dat zorgende, dat moederlijke, dat nimmer ontbreekt in de liefde eener vrouw. Maar gij moet voor u zelf zorgen.

— Dat zal ik zeker. Geen duiels meer, ik dank u. Daar heb ik genoeg van.

— O neen, riep ze, eenskaps zeer ernstig wordend, daar zult ge zeker nooit meer aan denken ! Maar nu moest ge gaan, Harry. Als vader wakker werd en bij hoorde u, dan zou hij vreselijk kwaad zijn, en het zou hem erger maken. Toe, Harry, ga nu... voord heel stil.

En Harry verkeerde in die zalige stemming, die hem in staat stelde alles te doen wat zij van hem verlangde, zelfs dat wat hem op dit oogenblik het zwaarste viel : haar verlaten.

— Harry, begon ze weer, op dien zelfden ernstigen toon van zooeven. Hij bleef in de deur staan. — De menschen zeggen altijd dat de duëls enkel komen door kaartspelen of... door... door eene vrouw. Wat was het bij u ?

— Eene vrouw, antwoordde Harry met zijnen zonnigen glimlach.

Maar Miriam zag met treurig peinzendeo blik hem voorbij.

— Voor wie hebt ge dan gevochten, Harry ?

— Voor u.

Hij had de hand reeds op den deurknop, toen hij het feit vertelde.

— Hij noemde uw naam, aan tafel, op eene oneerbiedige manier ; dus had hij van mij eene les verdiend.

Miriam haalde diep adem, maar verroerde zich niet.

— En ge houdt dus wel van mij ? vroeg Harry tot besluit, en ge wilt wachten ?

— Ik wil heel mijn leven wachten, als het wezen moet, antwoordde zij.

VIII.

M. Gresham gal blijk van beterschap door Miriam naar Cheltenham te zenden, waar zijne eenige zuster den avond van haar leven doorbracht, eer Harry gelegenheid hebben zou haar terug te zien.

Toen Harry dit hoorde, raasde en schold hij er duchtig op los, met eene welsprekendheid die men bij het leger gemakkelijk verkrijgt, en gal hij terstond zijn plan op om zich met zijnen vader te verzoenen vóór zijn vertrek naar Indië.

De mogelijkheid bestaat dat, had de dengeniet uitvoering gegeven aan wat hij in zijnen brief schreef, en een bezoek gebracht op het kantoor in Eastcheap, hij in vrede had kunnen scheiden van den man, die een vader voor hem geweest was.

Doch Harry deed het niet.

Integendeel, hij was verbitterd tegen M. Gresham, aan wien hij, ten onrechte, hoofdzakelijk de schuld gaf van zijne misluikte loopbaan.

Alle geldzaken, en wat er gedaan moest worden om over te gaan bij het indische leger, liet hij door anderen in orde maken.

En met opgeheven hoofd vertrok Harry uit Engeland in den herfst van 1853, om zich te begeven naar het land waar hij geboren was.

Voor de tweede maal in zijn leven zeilde hij de Kaap de Goede Hoop om, en toen zijn schip bij de Sandheads den loods van boord kreeg, stond, op verren afstand, in Engeland, M. Gresham op de trappen van de Beurs te luisteren naar de stem van den sergeant-at-arms, die, voor allen die het hooren wilden, de oorlogsverklaring aan Rusland voorlas.

De loods brocht brieven mee aan boord, waaronder een voor Harry, een hartelijken, vaderlijken brief, onderteekend Phillip Lamond.

Dit epistel deelde Harry mee, dat de kamerjonker door hem in den bungalow bewoond, met het gezicht op de Hooghly, voor hem in gereedheid was gebracht ; dat hij hartelijk welkom wezen zoo hij zijn vaders oudsten vriend, en dat Maria, die altijd als eene zuster aan hem had gedacht, omdat zij hem in de wieg, door hem achtergelaten, was opgevolgd, met verlangen zijne komst tegemoet zag.

Het schip werd reeds den volgenden middag de haven van Calcutta binnengesleept. Terstond daarop stormden familieleden en vrienden van de passagiers aan boord, waaronder Harry eenen ondachtigen man opmerkte, met grijs haar, zijdeachtige bakkebaarden en eenen vriendelijken glimlach, die hem met uitgestoken handen tegemoet kwam.

— Wel, Harry, beste jonger, ik zou u overal herkend hebben ! Ik ben Phillip Lamond, sprak hij tot hem, het hoofd een weinig op zij.

Sedert wij de laatste maal M. Lamond de ontmoetten, heeft de tijd zich druk beziggehouden met zijn haar en bakkebaarden, maar zijne gestalte, hare slankheid en jeugd laten behouden

Hij was gekleed in een zeer dun wollen kostuum, want men had te Calcutta den koudemoesson, sommige heeren droegen zelf eenen overjas.

— Wel, wel, ge zijt een kerel geworden ! zegde Lamond op zijnen lossen toon, Harry met zijnen scherpen blik aanziende. Wat zou uw arme vader trotsch op u zijn, als hij dit had mogen beleven ! Ik alles goed in orde ? Er ligt daar eene sloep voor ons.

De waarheid was, dat geen der deftig gekleede heren en dames op Phillip Lamond letten, die tusschen hen door kroop en sloop met iets over zich dat men in zeer onder nederigheid genoemd zou hebben.

— Weet ge 't groote nieuws al ? vroeg Lamond toen zij in de sloep zaten.

— Neen, antwoordde Harry, die met welgevallen de zachtgroene de Indische lucht inademde.

— Wel, we hebben aan Rusland den oorlog verklaard ! We verbieden onze met Frankrijk en steunen Turkije. — Maar het is hier op het oogenblik een nare boel ! De zwarijes zijn niet ingenomen met het engelsche bestuur. Ja, wij leven hier op een vulkaan, ge zult er wel gauw aan wennen. Maar waarom ziet ge zoo ernstig ?

— Och, ik dacht aan iets, antwoordde Harry, die zich wonderwel op zijn gemak gevoelde met dezen opnieuw gevonden vriend.

— En dat is ? vroeg Lamond.

— Ik dacht er aan tot mijn regiment het eerst op de lijst stond om uit te rukken, en dat mij dat dus ook weggeloopen is.

Zij bleven zij bleven bij elkaar, terwijl de sloep de snelstroomende rivier afgleed. En Harry gevoelde zich reeds eigen met dezeman, wat hij natuurlijk toeschreef aan het feit, dat zij eenmaal als vader en zoon met elkaar hadden om te gaan.

Phillip Lamond's vijanden — en wie onzer heeft ze niet ? — hebben dat er gevaar schuilde achter die schoone manieren. Zij verzekerden dat hij, met uiteenzelfden vriendelijken glimlach, de weduwe beraden en de wees bestelen zou — maar bewijs en kwam er bij dit niet.

Geen menschen kan zes stelen dat deze man een schurk was, al dichten velen het. Zelfs hadden eenige hem oprijkelijk zijn gezicht gezegd hoe zij over hem dachten — wat aanghoord werd met denzelfden zachten glimlach.

Niemand had Phillip Lamond ooit boos gezien in moeilijkheden, in nooden, in gevaar — telkens gestelde, achterungezet, door de maatschappij ontkend — altijd bleef hij zichzelf, altijd gelijkmatig en vriendelijk. Te gelukken of niet scheen hem van onder geschikt belang.

En het is wel te denken dat hij van het laatste ruim zijn deel had. Want na zestien jaren bewoonde hij nog den kleinen bungalow in de Gooj-ra Reach, dien hij, vóór Harry geboren werd, van den Hooghly-loods gekocht had.

Hij kleedde zich nog altijd met een zekere losse onverschilligheid, waaruit men zou kunnen opmaken dat het hem of niet scheelen kon hoe hij er uitzag, of dat hij een beteren kleermaker niet betalen kon.

In die zestien jaren was de maatschappelijke aereld van Calcutta veel veranderd. Want het was een tijd van snel fortuin maken, van vlugge bevordering, van plotseliegen dood.

Velen van Lamond's tijdgenooten hadden fortuin gemaakt en waren naar het vaderland teruggekeerd, anderen, die eene leverziekte opgedaan hadden, gingen uit op eene langere reis.

Maar Lamond bleef. Het lot scheen voor hem noch een vermogen, noch eene ziekte te hebben weggelegd. Hij klom niet hooger op de maatschappelijke ladder, hij daalde niet, hij dreef alleen, als een blok in het water, even beneden de oppervlakte van het leven in Calcutta.

— Weet ge wel, zegde hij schertsend, toen de boot met sierlijken draai voor de aanlegplaats kwam liggen, dat ik wat men noemt een fatalist ben ? Ik geloof dat Indië mij zoo gemaakt heeft. Ik heb altijd geweten dat gij hier terugkomen zoudt.

Harry wierp een nieuwsgierigen blik op den kleinen bungalow, waar hij als kind gewoond had.

Op dit oogenblik voerde het middagkoeltje hem de tonen tegemoet van eene vrouwenstem een vol, zuiver geluid. Harry liet een uitroep van verrukking hooren, want hij was zeer ontvankelijk voor muziek. Om Lamond's lippen speelde een vreemde glimlach.

Zij zwegen tot het hield uit was, een der hoogsentimentele Oosersche liederen, toen zegde Lamond, het hoofd op zijde :

— Dat is mijn kleine dochter ; zij zingt altijd het best als zij denkt dat zij alleen is.

Zij liepen door naar den bungalow, waarvan de groene luiken half neerhingen voor de openstaande ramen, om de hitte van den middag buiten te houden.

— Maria ! riep Lamond. Waar zijt gij ?

Een gordijn werd op zij geschoven en Maria Lamond verschenen, een beeld van frissche jeugd, van onschuld en verbazing, misschien ook een beetje van schaamte, nu men haar zonder dat zij het wist had hooren zingen.

Hare verbazing was vooral merkweerdig omdat de zoeiers zongen toen zij den wal naderden ; Maria moest dus wel zeer in hare meisjes-overpeinzingen verdiept zijn geweest, om verwonderd te zijn over het zien van de twee heeren.

Zij trad naar voren, de linkerhand aan het hoofd, want er waaide een frissche wind, en zij had een heel dun muisje.

— Daar hebt ge ou Harry, kindlief, zegde Phillip Lamond, met die gemakkelijkheid die heel aardig het gemis vergoedde van beschaafde manieren. Toen gij in Engeland een kind waart, was Harry een kind hier in Indië.

Maria bloosde, heel lief, en stak Harry de hand toe, die deze met vreugde in de zijne drukte. Hij was verwonderd dat Maria al zoo oud was, en inderdaad was de bungalow eene jongeheerenhuishouding geweest, tot Maria met hare schitterende zwarte oogen, hare blanke huid, haar beslist optreden, de huishouding van haren vader op zich kwam nemen.

— Het is alsof ik u al lang kende, Harry, zegde zij, even aarzelend voor ze zijnen naam uitsprak, heel mijn leven al.

Harry lachte, en voed haar allerliefst, wat ongetwijfeld uit den blik zijner oogen merkbaar was. Hij kon niet hetzelfde tegen haar zeggen, want een paar uren geleden wist hij nog niet dat zij bestond. Met dit al deed deze welkomsgroet hem allerangenaamst aan.

— En nu moest ge ons een tas thee schenken, kindlief, zegde Lamond, plaats nemend in eenen luiestoel, tenzij onze Harry liever iets krachtigers heeft.

De thee stond op een klein tafeltje gereed en